

**СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ
О СОЦИЈАЛНОЈ СИГУРНОСТИ**

Република Србија и Руска Федерација

у даљем тексту: „стране уговорнице“

у жељи да уреде међусобне односе у области социјалне сигурности

договориле су се следеће:

Део I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
Дефиниције појмова

(1) Појмови који се користе у овом споразуму имају следеће значење:

1. „правни прописи“

закони и други правни акти страна уговорница, којима је прописано утврђивање и исплата давања из члана 2. овог споразума;

2. „надлежни орган“

министарства страна уговорница надлежна за утврђивање политике и одговорна за примену правних прописа у области социјалне сигурности;

3. „надлежни носилац“

институције страна уговорница, надлежне за спровођење правних прописа из члана 2. овог споразума;

4. „орган за везу“

органи страна уговорница одређени за ефикасну сарадњу надлежних носилаца страна уговорница у примени овог споразума;

5. „осигураник“

лице које је осигурано или је било осигурано према правним прописима страна уговорница;

6. „члан породице“

лице одређено као такво према правним прописима страна уговорница;

7. „пребивалиште“

- у односу на Републику Србију, место сталног боравака у складу са правним прописима Републике Србије;

- у односу на Руску Федерацију, место сталног или привременог боравака на законској основи на територији Руске Федерације, које се дефинише или признаје као такво у складу са правним прописима Руске Федерације;

8. „стаж осигурања“

период који се сматра као такав према правним прописима страна уговорница;

9. „давање“

пензије, давања и друге исплате из члана 2. овог споразума предвиђене правним прописима страна уговорница;

(2) Остали појмови који се користе у овом споразуму имају значење које им припада према правним прописима страна уговорница.

Члан 2. Област примене

(1) Овај споразум се примењује на следећа давања:

1) У Републици Србији

-старосну, превремену старосну пензију, инвалидску и породичну пензију;

- у случају повреде на раду и (или) професионалне болести;

- накнаду погребних трошкова.

2) У Руској Федерацији

- старосне, инвалидске и породичне пензије из осигурања, као и фиксне исплате уз пензију из осигурања, повећања и (или) увећања фиксне исплате уз пензију из осигурања и додатке уз пензију из осигурања;

- акумулиране пензије и исплате из акумулираних пензијских средстава;

- за социјалну сахрану;

- обезбеђење из обавезног социјалног осигурања у виду давања због привремене неспособности за рад у вези са повредом на раду и (или) професионалном болешћу, као и једнократне и месечне исплате из осигурања;

- социјалне пензије.

(2) Овај споразум се, такође, примењује на односе регулисане правним прописима страна уговорница којима се мењају или допуњују врсте давања наведена у ставу 1. овог члана.

(3) Овај споразум се не примењује на односе из пензијског осигурања војних лица оружаних снага Руске Федерације и других војних јединица, лица која су командни и редовни састав органа унутрашњих послова, чланове њихових породица, друга лица изједначена са наведеним војним лицима у области пензијске сигурности према посебним правним прописима Руске Федерације, као и државне цивилне службенике Руске Федерације.

Члан 3.

Лица на која се Споразум примењује

Овај споразум се примењује на:

1. држављане страна уговорница и чланове њихових породица који имају пребивалиште на територији једне од страна уговорница на дан подношења захтева за давање и на које се примењују или су се примењивали правни прописи страна уговорница, у односу на давања предвиђена чланом 2. овог споразума, уколико овим споразумом није другачије одређено;

2. избеглице чији је статус утврђен Конвенцијом о статусу избеглица од 28. јула 1951. године и Протоколом о статусу избеглица од 31. јануара 1967. године, као и на чланове њихових породица, на које се примењују или су се примењивали правни прописи страна уговорница, у односу на давања предвиђена чланом 2. овог споразума.

Члан 4.

Једнаки третман

(1) Приликом примене правних прописа једне стране уговорнице, држављани друге стране уговорнице, као и лица из члана 3. тачка 2. овог споразума, су изједначени са држављанима прве стране уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(2) Ако постоје релевантне околности које су се догодиле на територији једне стране уговорнице, а које утичу на успостављање права на давање и његову исплату у складу са правним прописима друге стране уговорнице, онда прва страна уговорница узима у обзир ове околности као да су се догодиле на њеној територији.

Члан 5.

Трансфер давања

(1) Уколико овим споразумом није другачије одређено, давања, наведена у члану 2. овог споразума, утврђена према правним прописима страна уговорница, не могу бити умањена, обустављена, или укинута због тога што корисник давања има пребивалиште на територији друге стране уговорнице.

(2) У случају промене места пребивалишта корисника давања са територије једне стране уговорнице на територију друге стране уговорнице, исплату давања наставља она страна уговорница која их је утврдила.

(3) Са исплатом давања утврђеног у складу са правним прописима једне од страна уговорница кориснику давања наставља се у случају његовог пресељења у место сталног пребивалишта у трећу државу, на начин како је то утврђено у члану 6. став 2. овог споразума.

(4) Одредбе ст. 1. до 3. овог члана се не примењују на:

- у Републици Србији на разлику између припадајуће пензије и најнижег износа пензије, уколико је висина припадајуће пензије мања од најнижег износа пензије;

- у Руској Федерацији на повећање фиксне исплате уз пензију из осигурања, увећање повећања фиксне исплате уз пензију из осигурања и додатке уз пензију из осигурања за чије утврђивање се, према правним прописима Руске Федерације, узима у обзир адреса пребивалишта корисника пензије и (или) члана његове породице, као и на износ пензије обрачунате за стаж осигурања узет у обзир применом одредаба међународног уговора, сагласно којем обавезу пензијског осигурања сноси држава, на чијој територији осигурано лице има пребивалиште.

(5) Социјалне пензије се исплаћују у складу са правним прописима Руске Федерације.

Члан 6. Исплата давања

(1) На захтев корисника давања, утврђено давање се може исплаћивати на територији стране уговорнице која га је утврдила, или трансферисати на територију друге стране уговорнице у којој корисник давања има место пребивалишта, на начин утврђен Административним споразумом предвиђеним чланом 19. став 1. овог споразума.

(2) У случају пресељења корисника давања у место сталног пребивалишта у трећој држави, исплату утврђеног давања ће вршити по његовом избору, на начин утврђен Административним споразумом предвиђеним чланом 19. став 1. овог споразума:

- Република Србија на њеној територији, или на територији Руске Федерације, или на територији треће државе;

- Руска Федерација на њеној територији, или трансферисати на територију Републике Србије.

(3) Лица која имају право на износе давања, које, због смрти, корисник давања (члан његове породице) није примио, подносе захтев у вези са исплатом тог давања надлежном носиоцу једне од страна уговорница.

(4) Надлежни носиоци страна уговорница исплаћују давања у складу са овим споразумом без било каквих одбитака у циљу покривања својих административних трошкова.

(5) Надлежни носилац једне стране уговорнице трансферише давања према овом споразуму кориснику давања на територију друге стране уговорнице у еврима (EUR) или доларима (USD).

Део II ПРАВНИ ПРОПИСИ КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 7. Опште одредбе

На осигураника се примењују правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији он ради и (или) обавља самосталну (другу) делатност, уколико овим споразумом није другачије одређено.

Члан 8. Посебне одредбе

(1) На осигураника, који истовремено ради или обавља самосталну (другу) делатност на територији обеју страна уговорница, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији има пребивалиште.

(2) На осигураника који ради на територији једне стране уговорнице, а на територији друге стране уговорнице обавља самосталну (другу) делатност, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији ради.

(3) На осигураника који истовремено ради и обавља самосталну (другу) делатност на територији једне стране уговорнице и самосталну (другу) делатност на територији друге стране уговорнице, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији ради.

(4) На осигураника, на ког се примењују правни прописи једне стране уговорнице, упућеног на рад на одређени период на територију друге стране уговорнице, примењују се правни прописи прве стране уговорнице, под условом да период на који је упућен, не прелази 24 месеца. При томе, послодавац мора бити регистрован на територији стране уговорнице из које се упућује на рад. Уз сагласност надлежних органа период примене правних прописа стране уговорнице из које се врши упућивање, може се продужити за највише 24 месеца.

(5) Одредбе става 4. овог члана примењују се и на осигураника који обавља самосталну (другу) делатност.

(6) На путујуће особље запослено у транспортним предузећима која се баве међународним транспортом на територији обе стране уговорнице, примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој је територији седиште послодавца.

(7) На посаду брода, као и друга лица запослена на броду, примењују се правни прописи стране уговорнице под чијом заставом тај брод плови.

(8) На лица која обављају послове утовара, истовара или поправке брода у луци, примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој се територији лука налази.

(9) На чланове посаде авиона примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој је територији авион регистрован.

(10) На осигуранике запослене у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лица која су упућена на рад из Републике Србије на територију Руске Федерације примењују се правни прописи Републике Србије.

Члан 9.

Запослени у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима

На запослене у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима страна уговорница, као и на њихову приватну кућну послугу, примењују се одредбе Бечке конвенције о дипломатским односима, од 18. априла 1961. године, Бечке конвенције о

конзуларним односима, од 24. априла 1963. године и Конзуларне конвенције између Србије и Црне Горе и Руске Федерације, од 7. новембра 2005. године.

Члан 10. Изузеци

Надлежни органи страна уговорница могу договорити изузетке од примене одредаба члана 8. ст. 4. и 5. овог споразума.

Део III

ОДРЕДБЕ О ДАВАЊИМА

Поглавље 1. Пензије

Члан 11. Утврђивање права на пензију

(1) Свака страна уговорница одређује право на пензију полазећи од стажа осигурања навршеног у складу са њеним правним прописима, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(2) Приликом одређивања права на пензију према правним прописима Руске Федерације узима се у обзир стаж осигурања навршен у складу са њеним правним прописима, као и на територији бивше Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике. Стаж осигурања навршен на територији других бивших република Савеза Совјетских Социјалистичких Република не узима се у обзир, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(3) Уколико стаж осигурања, навршен према правним прописима стране уговорнице која утврђује пензију, а који је потребан ради остваривања права није довољан, у обзир се узима и стаж осигурања, навршен према правним прописима друге стране уговорнице, као и треће државе са којом страна уговорница која утврђује пензију има међународни споразум о социјалној сигурности (пензијском осигурању), уколико тај стаж осигурања потврди трећа држава.

(4) Приликом утврђивања права на пензију у складу са ставом 3. овог члана не узима се у обзир стаж осигурања који се временски поклапа.

(5) У Руској Федерацији, приликом утврђивања права на пензију у складу са ставом 3. овог члана, висина индивидуалног пензијског коефицијента одређује се за стаж осигурања навршен на њеној територији, као и на територији бивше Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике. У случају када према правним прописима Руске Федерације право на пензију због недовољне висине потребног индивидуалног пензијског коефицијента није стечено, примењује се висина индивидуалног пензијског коефицијента једнака јединици за једну годину радног стажа стеченог на територији Републике Србије, као и на територији трећих држава са којима Руска Федерација има закључен међународни

споразум о социјалној сигурности (пензијском осигурању). При томе, један месец стажа осигурања је $1/12$ коефицијента за пуну календарску годину, а један дан је $1/360$ коефицијента за пуну календарску годину.

(6) Приликом утврђивања права на пензију према правним прописима једне стране уговорнице у вези са радом у одређеној професији, на одређеном радном месту, или у одређеним условима рада и предузећима, одговарајући периоди рада навршени према правним прописима друге стране уговорнице узимају се у обзир као периоди стажа осигурања навршени по општим прописима, у ефективном трајању.

Члан 12.

Стаж осигурања краћи од 12 месеци

Уколико стаж осигурања навршен у складу са правним прописима једне од страна уговорница износи мање од 12 месеци, пензија се не одређује, осим у случајевима када тај стаж осигурања даје право на пензију.

Члан 13.

Истовремено утврђивање и исплата пензија

Утврђивање и исплата пензије у складу са правним прописима једне стране уговорнице, не утиче на право осигураника да му се истовремено утврди и исплати пензија исте или друге врсте у складу са правним прописима друге стране уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.

Члан 14.

Право на акумулирану пензију и исплате из акумулираних пензијских средстава у Руској Федерацији

Утврђивање права на акумулирану пензију и исплате из акумулираних пензијских средстава, као и обрачун њихових износа врши се у складу са правним прописима Руске Федерације.

Члан 15.

Утврђивање висине пензије

(1) Свака страна уговорница обрачунава износ пензије на основу стажа осигурања навршеног на њеној територији, према њеним правним прописима, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(2) Приликом израчунавања износа пензије на основу правних прописа Руске Федерације у обзир се узима стаж осигурања који је стечен у складу са њеним правним прописима, а такође на територији бивше Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике. Периоди стажа осигурања стечени на територији других бивших република

Савеза Совјетских Социјалистичких Република, као и трећих држава, не узимају се у обзир.

(3) Ако према правним прописима Републике Србије постоји право на пензију само уз примену члана 11. став 3. овог споразума, Република Србија утврђује висину пензије на следећи начин:

1) Утврђује висину пензије која би припадала кориснику уколико би укупни стаж осигурања који се узима у обзир био навршен према правним прописима Републике Србије,

2) Висина пензије која припада према правним прописима Републике Србије обрачунава се на основу висине пензије утврђене у складу са тачком 1. овог става сразмерно односу дужине стажа осигурања навршеног према правним прописима Републике Србије и укупног стажа осигурања навршеног према правним прописима двеју страна уговорница и треће државе.

(4) Уколико трајање стажа осигурања на територији Руске Федерације и на територији бивше Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике износи мање од трајања стажа осигурања потребног за утврђивање права на пензију из осигурања, висина фиксне исплате уз пензију из осигурања, као и висина повећања фиксне исплате уз пензију из осигурања и увећања повећања фиксне исплате уз пензију из осигурања, одређују се сразмерно односу између стварног трајања стажа осигурања стеченог на територији Руске Федерације, као и на територији бивше Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике и потребног трајања стажа осигурања за утврђивање права на пензију из осигурања у складу с правним прописима Руске Федерације.

(5) Приликом утврђивања социјалних (федералне или регионалне) доплата уз пензије из осигурања у Руској Федерацији, у обзир се узимају пензије, утврђене у Републици Србији.

Члан 16. Социјалне пензије

Социјалне пензије се утврђују у складу са правним прописима Руске Федерације, под условом да корисник не прима давања у складу са правним прописима Републике Србије.

Поглавље 2.

Давање за случај повреде на раду и (или) професионалне болести

Члан 17. Утврђивање и исплата давања

(1) Давање за случај повреде на раду и (или) професионалне болести утврђује се и исплаћује, према правним прописима оне стране уговорнице у којој је настала повреда на раду, односно последњи пут обављана делатност која може да изазове професионалну

болест, и у случају када осигураник промени пребивалиште на територију друге стране уговорнице.

(2) Ако је утврђивање давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне стране уговорнице, условљено тиме да је обављање професионалне делатности која може да изазове ту болест трајало одређено време, надлежни носилац те стране уговорнице, ако је потребно, узима у обзир и време обављања такве професионалне делатности у складу са правним прописима друге стране уговорнице.

(3) Давање за случај повреде на раду и (или) професионалне болести утврђује и исплаћује она страна уговорница чији се правни прописи, у моменту настанка повреде на раду или професионалне болести примењују на осигураника и у случају када је професионална болест први пут утврђена на територији друге стране уговорнице.

(4) Уколико код осигураника који има право на давање по основу професионалне болести према правним прописима једне стране уговорнице настане погоршање те болести због обављања делатности на територији друге стране уговорнице, надлежни носилац прве стране уговорнице и даље плаћа давање не узимајући у обзир то погоршање. Надлежни носилац друге стране уговорнице утврђује право на давање у складу са својим правним прописима које одговара сразмерном степену губитка радне способности који је настао као последица погоршања професионалне болести.

Поглавље 3.

Накнада за погребне трошкове

Члан 18.

Право на давање

Ако право на накнаду погребних трошкова постоји према правним прописима обе стране уговорнице, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији је умрло лице сахрањено.

Део IV

САРАДЊА СТРАНА УГОВОРНИЦА

Члан 19.

Правна и административна помоћ

(1) Надлежни органи страна уговорница закључују Административни споразум за примену овог споразума.

(2) Надлежни органи страна уговорница Административним споразумом из става 1. овог члана наводе надлежне носиоце и органе за везу.

(3) Органи за везу страна уговорница закључују посебан протокол у којем утврђују обрасце, а такође могу закључити споразуме потребне за примену овог споразума и Административног споразума из става 1. овог члана.

(4) Надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница обавештавају се међусобно о свим предузетим мерама за спровођење овог споразума и свим променама правних прописа о социјалној сигурности који су релевантни за примену овог споразума.

(5) У примени овог споразума надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница, сарађују по свим питањима у вези са применом и спровођењем овог споразума и међусобно бесплатно пружају помоћ.

(6) Документи који су потребни за примену овог споразума, а које размењују надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница (кореспонденција), сачињавају се на службеним језицима страна уговорница и прихватају се без превода (укључујући печате и штамбиље). При томе, документи могу бити прихваћени за даљи поступак ради утврђивања и исплате давања без превода, у случају ако се може извући непобитан закључак о садржини документа. Ако постоји потреба, превод документа врши надлежни орган, надлежни носилац и орган за везу оне стране уговорнице, којој је тај документ потребан.

(7) Медицинска вештачења и (или) контролне прегледе осигураника и корисника давања обављају бесплатно према месту њиховог пребивалишта:

- у Републици Србији: надлежни носилац у циљу утврђивања права на давање, у складу са њеним правним прописима;
- у Руској Федерацији: у циљу утврђивања степена губитка професионалне радне способности, степена ограничења способности за рад, групе и узрока инвалидности, у складу са њеним правним прописима.

(8) Одлуке на основу медицинског вештачења и (или) контролних прегледа из става 7. овог члана, доноси надлежни носилац оне стране уговорнице према чијим правним прописима се утврђује и исплаћује одговарајуће давање. При томе, у обзир се узима медицинска документација која је издата од стране надлежних носилаца, или медицинских установа страна уговорница.

Члан 20. **Заштита података**

Сви подаци о лицима које једна страна уговорница доставља другој страни уговорници представљају поверљиве информације и могу се користити само у примени овог споразума.

Члан 21. **Изузеће од легализације**

Документи неопходни за примену овог споразума изузимају се од легализације.

Члан 22.**Подношење захтева**

(1) Захтев за утврђивање (исплату) давања, поднет према правним прописима једне стране уговорнице, сматра се, истовремено, и захтевом за утврђивање (исплату) одговарајућег давања према правним прописима друге стране уговорнице, осим ако осигураник не захтева утврђивање давања само од једне стране уговорнице.

(2) Поднесци и документи, неопходни за примену овог споразума које је осигураник или корисник давања поднео надлежном органу, надлежном носиоцу, или органу за везу једне стране уговорнице, сматрају се поднетим на тај дан, надлежном органу, надлежном носиоцу, или органу за везу друге стране уговорнице.

(3) Време, потребно за доставу захтева, поднесака и докумената, потребних за спровођење овог споразума између надлежних органа, надлежних носилаца, или органа за везу страна уговорница, није укључено у рокове разматрања поднесака, захтева, докумената и доношења одлуке о утврђивању давања.

Члан 23.**Потраживање преплаћених износа давања**

Надлежни носилац једне стране уговорнице који је исплатио давање предвиђено у члану 2. овог споразума и који је обуставио његову исплату, може да затражи од надлежног носиоца друге стране уговорнице, да одбије преплаћен износ из давања која је исплатила та страна уговорница, у износу и на начин утврђен њеним правним прописима и Административним споразумом из члана 19. став 1. овог споразума.

Члан 24.**Решавање спорова**

Спорна питања између страна уговорница која произлазе из тумачења и примене овог споразума, надлежни органи страна уговорница решавају путем преговора и консултација.

Део V**ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 25.****Прелазне одредбе**

(1) Право на давање на основу овог споразума може се остварити након његовог ступања на снагу.

(2) За утврђивање права на давање у складу са одредбама овог споразума узима се у обзир и стаж осигурања који је, према правним прописима страна уговорница, навршен пре његовог ступања на снагу.

(3) Овај споразум се примењује и на осигуране случајеве настале пре његовог ступања на снагу.

Члан 26.
Поновно утврђивање висине пензије

(1) Висина пензије утврђене пре ступања на снагу овог споразума може се поново утврђивати у складу са његовим одредбама на основу захтева корисника пензије, а припада од првог дана наредног месеца након подношења захтева. Поновно утврђивање висине пензије по овом захтеву је коначно. При томе, укупан износ висине пензија које утврди свака страна уговорница, не може бити мањи од износа пензије коју је корисник примао до поновног утврђивања висине пензије у складу са одредбама овог споразума.

(2) Ако се у поступку поновног утврђивања висине износа пензије на основу става 1. овог члана установи да ће нови износ висине пензије бити мањи од износа висине пензије која се прима, висина пензије се неће поново утврђивати и наставиће се са исплатом раније утврђене пензије.

Члан 27.
Ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже потврђивању.

(2) Овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца по истеку месеца у коме су размењени инструменти о потврђивању.

(3) Стране уговорнице могу споразумно мењати текст овог споразума.

Члан 28.
Трајање и престанак важења

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака страна уговорница га може, у текућој календарској години, отказати с последњим даном те године, о чему обавештава другу страну уговорницу дипломатским путем у писменој форми, при чему отказни рок не може бити краћи од шест месеци пре истека године.

(2) У случају престанка важења овог споразума остају на снази права стечена у складу са његовим одредбама, а захтеви за давања који су поднети до дана престанка његовог важења биће решени у складу са његовим одредбама.

Сачињено у Москви, 19. децембра 2017. године, у по два оригинална примерка, сваки на српском језику и руском језику, при чему су оба текста подједнако аутентична.

За Републику Србију

За Руску Федерацију

Зоран Ђорђевић, с.р.
министар за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања

Максим Анатољевич Топиљин, с.р.
министар рада и социјалне заштите